

MERSİN ÜNİVERSİTESİ ULUSLARARASILAŞMA RAPORU

(2024-2025)

1. Giriş

Yükseköğretimde uluslararasılaşma, son yıllarda sadece öğrenci ve akademik personel hareketliliğini artıran bir araç değil, aynı zamanda üniversitelerin küresel ölçekte bilgi üretimi, diplomatik kapasite, kültürlerarası etkileşim ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine katkı düzeyini belirleyen çok boyutlu bir stratejik unsur hâline gelmiştir. Akademik ağlara dâhil olma, araştırma iş birliklerinin niteliğini artırma, uluslararası sıralamalarda görünürlük kazanma ve farklı kültürlerden bireylerle etkileşim içinde olma imkânı, üniversiteleri hem entelektüel hem de yapısal olarak dönüştürmektedir. Bu bağlamda uluslararasılaşma, sadece bir hedef değil, aynı zamanda kurumsal kapasiteyi sürekli geliştiren bir süreç olarak değerlendirilmelidir.

Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanan *Yükseköğretimde Uluslararasılaşma Strateji Belgesi (2024–2028)*, Türkiye'nin bu alandaki yol haritasını ortaya koymakta ve yükseköğretim sistemini uluslararası ölçekte daha görünür, erişilebilir ve nitelikli kılmayı hedeflemektedir. Belgede vurgulandığı üzere, uluslararasılaşma; öğrenci ve akademisyen hareketliliğini, ortak araştırma ve eğitim programlarını, uluslararası sıralamalarda yükselmeyi, farklı dillerde eğitim imkânlarını ve Türkiye'nin bilimsel üretim kapasitesini kapsayan bütüncül bir süreçtir. Şekil 1'de görülen 2024–2028 döneminde belirlenen beş stratejik hedef, yalnızca üniversitelerin küresel rekabet gücünü artırmakla kalmayıp; aynı zamanda ülkemizin kültürel diplomasi, ekonomik kalkınma ve akademik prestij alanlarındaki vizyonunu da desteklemektedir.

Mersin Üniversitesi, yükseköğretim sistemlerinin giderek küreselleştiği bir dönemde, uluslararasılaşmayı hem stratejik planlarında hem de kalite güvence süreçlerinde öncelikli hedeflerden biri olarak tanımlamaktadır. Üniversitenin 2023–2027 Stratejik Planı'nda da vurgulandığı üzere, öğrenci ve personel hareketliliğinin artırılması, uluslararası araştırma iş birliklerinin güçlendirilmesi, çok dilli eğitim altyapısının geliştirilmesi ve küresel ölçekte tanınırlığın artırılması, kurumsal öncelikler arasında yer almaktadır. Özellikle Akdeniz havzasındaki konumu, kültürel çeşitliliği ve genç nüfus potansiyeli sayesinde Mersin Üniversitesi, uluslararasılaşma stratejisini bölgesel güçlenmeyle küresel görünürlüğü eşzamanlı olarak hedefleyen bütüncül bir yaklaşımla ele almaktadır.

Şekil 1: Yükseköğretimde Uluslararasılaşma Strateji Belgesi 2024–2028: 5 Hedef

2. Kurumsal Politika ve Strateji

Mersin Üniversitesi, uluslararası ilişkiler alanında etkin bir aktör olmayı; bilim, eğitim ve kültür alanında sınır aşan iş birlikleri geliştirmeyi öncelikli bir yönelim olarak benimsemektedir. Uluslararasılaşma, mekânsal hareketlilik süreçlerinin ötesine geçen; bilginin dolaşımı, araştırma kapasitesinin güçlendirilmesi, kurumsal görünürlüğün artırılması ve kültürel diplomasi imkânlarının geliştirilmesiyle bütünleşen çok boyutlu bir gelişim eksenini olarak ele alınmaktadır. Bu doğrultuda, üniversitenin düşünsel ve akademik birikimi uluslararası etkileşimler aracılığıyla yeniden üretilmekte ve küresel bilgi toplumu içerisinde daha görünür bir konuma taşınmaktadır.

Üniversitenin misyonu; eleştirel düşünceyi önceleyen, evrensel bilim değerleriyle donanmış bireyler yetiştirmek ve akademik üretimi farklı coğrafyalardan gelen katkılarla zenginleştirmektir. Bu doğrultuda vizyon, farklı dillerin, yöntemlerin ve toplumsal arka planların bir araya geldiği, disiplinlerarası ve çok kültürlü bir akademik ortam oluşturmaktır. Mersin Üniversitesi, dışa açık bir yükseköğretim anlayışını sadece hedef değil, aynı zamanda süreklilik gerektiren bir sorumluluk alanı olarak ele almaktadır. Bu yaklaşım, üniversitenin

2023–2027 Stratejik Planı'nda somut hedeflerle desteklenmektedir. Stratejik belgelerde, uluslararası öğrenci kabul kapasitesinin artırılması, çift diplomalı program sayılarının çoğaltılması, öğretim üyelerinin yurt dışı araştırma ve eğitim deneyimlerinin teşvik edilmesi ve akademik iş birliklerinin niteliğinin artırılması gibi hedeflere açık biçimde yer verilmiştir. Ayrıca, uluslararasılaşma süreçlerinin izlenmesi, ölçülmesi ve değerlendirilebilmesi için kurumsal veri altyapısının güçlendirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Bu stratejik hedeflerin sahaya yansımaları, üniversite bünyesinde yapılandırılmış özgün kurumsal mekanizmalar aracılığıyla sağlanmaktadır.

3. Kurumsal Kapasite

Uluslararasılaşma, yükseköğretim kurumlarının eğitim, araştırma ve toplumsal katkı işlevlerini küresel ölçekte yeniden konumlandırmalarına imkân tanıyan temel bir stratejik boyut olarak kabul edilmektedir. Günümüzde üniversitelerin yalnızca ulusal değil, aynı zamanda uluslararası düzeyde de rekabet edebilirliğini belirleyen en önemli ölçütlerden biri, öğrenci ve öğretim elemanı hareketliliği, uluslararası ortak yayınlar, ortak programlar ve küresel ağlara entegrasyon düzeyidir (Knight, 2004; de Wit, 2020). Bu çerçevede Mersin Üniversitesi, Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) tarafından tanımlanan kurumsal akreditasyon ve Bologna süreci ilkeleri doğrultusunda, uluslararasılaşmayı kurumsal stratejik planının merkezine yerleştirmiştir. Özellikle Araştırma Dekanlığı koordinasyonunda yürütülen kalite güvence ve araştırma politikaları, üniversitenin hem Avrupa Yükseköğretim Alanı'na uyumunu hem de küresel bilimsel görünürlüğünü artırmaya yönelik sistematik bir yaklaşımı ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, uluslararasılaşma yalnızca öğrenci ve akademisyen değişimiyle sınırlı olmayıp, aynı zamanda kurumsal kimliğin güçlendirilmesi, araştırma kapasitesinin uluslararası standartlara taşınması ve toplumsal katkı misyonunun evrensel boyuta genişletilmesi için bir araç olarak değerlendirilmektedir.

Mersin Üniversitesi'nin uluslararasılaşma vizyonu, yalnızca stratejik hedeflerde ifade edilen bir yönelim değil, aynı zamanda somut göstergelerle de desteklenen kurumsal bir süreçtir. Bu bağlamda uluslararasılaşma faaliyetleri; öğrenci ve akademik personel hareketliliği, uluslararası öğrencilerin program çeşitliliği ve ülke dağılımı, uluslararası ortak yayınlar ve çok uluslu araştırma projeleri gibi farklı boyutlarıyla bütüncül bir çerçevede şekillenmektedir. Öğrenci hareketliliği, Erasmus, Mevlana ve ikili anlaşmalar üzerinden yürütülürken; akademik personel hareketliliği, görevlendirmeler ve davetli öğretim üyelikleriyle desteklenmektedir. Uluslararası öğrencilerin artan temsili, üniversitenin küresel çekiciliğinin göstergesi olurken; WoS/Scopus indeksli dergilerdeki ortak yayınlar, üniversitenin bilimsel görünürlüğünü

pekiştirmektedir. Ayrıca Horizon Europe, Erasmus+, TÜBİTAK ve COST gibi uluslararası fon mekanizmaları kapsamında gerçekleştirilen projeler, Mersin Üniversitesi'nin uluslararası araştırma ekosistemindeki etkin rolünü ortaya koymaktadır. Dolayısıyla aşağıda verilen **Şekil 2.**'deki grafiğe göre üniversitenin uluslararasılaşma sürecini yalnızca mobiliteyle sınırlı görmediğini, çok boyutlu bir yapı içinde ele aldığını göstermektedir.

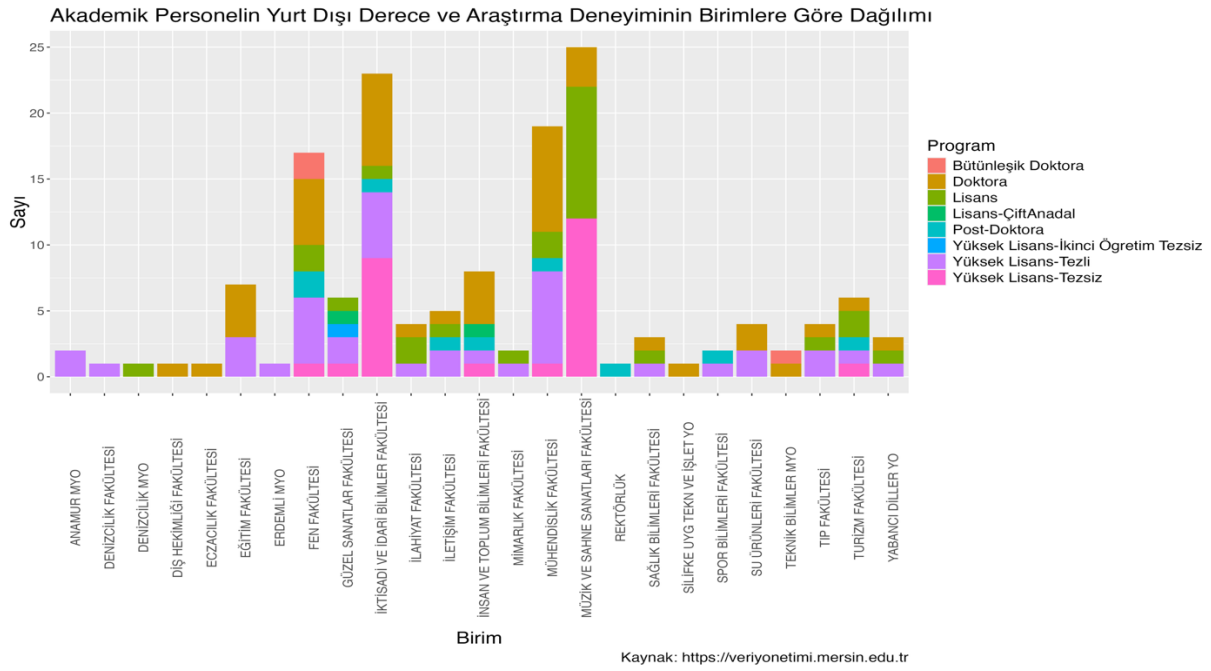

Şekil 2. Mersin Üniversitesi'nde uluslararasılaşma faaliyetlerinin temel göstergeleri

3.1. Uluslararası Akademik Deneyimlerin Kurumsal Kapasiteye Katkısı

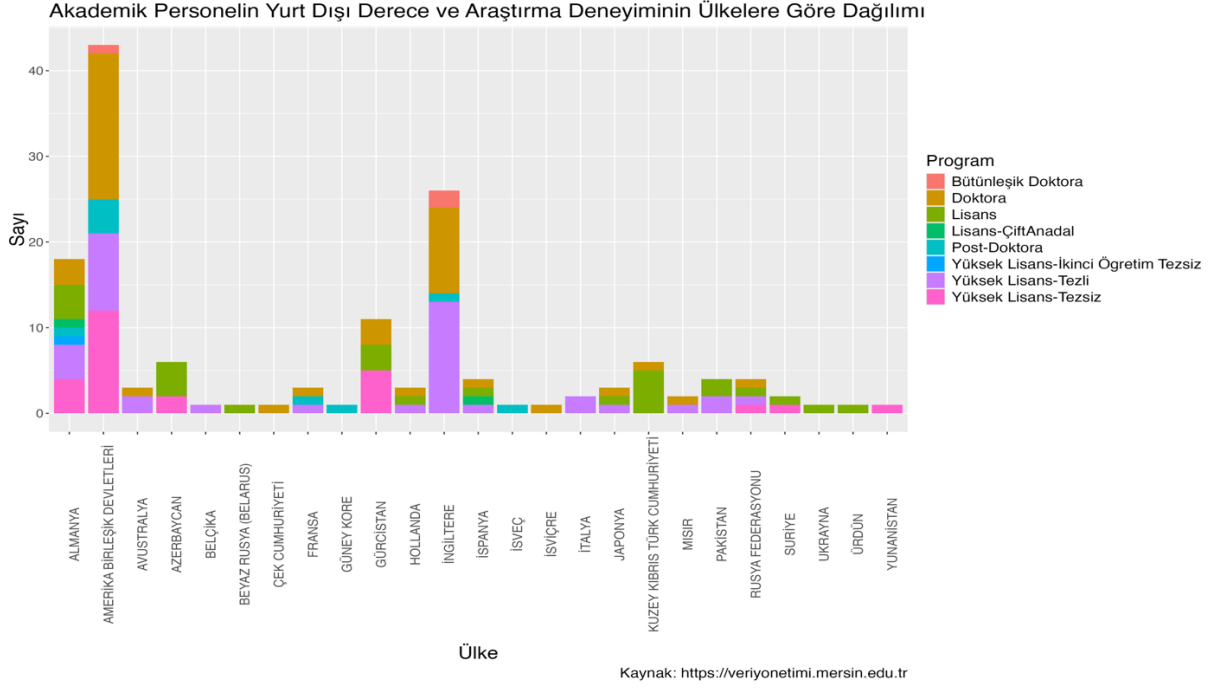
Üniversitelerin uluslararasılaşma kapasitesini belirleyen temel unsurlardan biri, akademik personelin yurt dışında edindiği eğitim ve program deneyimleridir. Lisans veya lisansüstü düzeyde alınan diplomalar ile değişim, araştırma ve eğitim programlarına katılım, akademisyenlerin küresel akademik ağlarla etkileşimini artırmakta ve kurumun uluslararası görünürlüğünü güçlendirmektedir. Bu bağlamda, akademik personelin yurt dışı deneyimlerinin birimlere göre dağılımının incelenmesi, üniversitenin mevcut potansiyelini ortaya koymakta ve uluslararasılaşma stratejilerinin geliştirilmesi açısından önemli bir gösterge sunmaktadır.

Şekil 3'de verilen grafik, yurt dışında lisans/lisansüstü derece veya program deneyimine sahip akademik personel sayılarını birim bazında göstermektedir. Bu dağılım, Mersin Üniversitesinin uluslararasılaşma kapasitesinin önemli göstergelerinden biridir.

Şekil 3. Akademik personelin yurt dışı program derece ve deneyiminin birimlere göre dağılımı

Şekil 3’de uluslararasılaşma faaliyetlerindeki yoğunlaşmanın, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi, Mühendislik Fakültesi ve Fen Fakültesi etrafında toplandığı net biçimde görülmektedir. Bu birimlerde yığılmış sütunların toplam yüksekliği belirgin şekilde daha büyük olup, yurt dışında alınmış derece/deneyim birikiminin kurumsal ölçekte bu fakülteler tarafından sürüklendiğini göstermektedir. Yığılmış sütunların iç bileşimine bakıldığında, dört öne çıkan fakültede profilin omurgasını yüksek lisans (tezli ve tezsiz) kategorileri oluşturuyor; doktora dilimi özellikle Mühendislik ve Müzik ve Sahne Sanatları ile İİBF’de görece olarak daha görünürken, Fen Fakültesinde orta düzeydedir. Post-doktora ve bütünleşik doktora segmentleri toplam içinde marjinal paydadır. Bu kompozisyon, yurt dışı tecrübenin ağırlıkla yüksek lisans düzeyinde edinildiğini; doktora sonrası araştırma deneyiminin ise henüz sınırlı kaldığını düşündürmektedir.

Şekil 4. Akademik personelin yurt dışı derece ve araştırma deneyiminin ülkelere göre dağılımı

Şekil 4.'de verilen grafik, yurt dışı derece/deneyim birikiminin ülke bazında yoğunlaştığı odakları açık biçimde gösteriyor. En belirgin kümelenme Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere ve Almanya etrafında gözlemlenirken, bu 3 (üç) ülke toplam hacmi belirgin biçimde sürüklüyor. Avustralya, Japonya, Azerbaycan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti orta düzeyde ikinci halka olarak öne çıkarken; Hollanda, Güney Kore, Pakistan, Mısır ve Rusya Federasyonu düşük-orta bantta temsil ediliyor. Kıta Avrupası'ndaki birçok ülke (Almanya, Fransa, İtalya, İspanya, İsveç, İsviçre vb.) grafikte görece sınırlı hacimde yer alıyor; bu da hareketliliğin Anglo-Sakson ekseninde ve belirli bölgesel komşularda (Azerbaycan, KKTC) yoğunlaştığını düşündürüyor. Yığılmış sütun kompozisyonu, ülke profillerinin program düzeyine göre farklılaştığını gösteriyor. ABD ve İngiltere barlarında yüksek lisans (tezli/tezsiz) ile doktora dilimleri baskın; ayrıca post-doktoral deneyim çoğunlukla bu iki ülkede görünür durumda. Bu grafik, yurt dışı deneyiminin omurgasının yüksek lisans ve doktora seviyelerinde oluştuğunu; post-doktoral araştırma tecrübesinin ise birkaç merkez ülkeye yoğunlaştığını işaret ediyor.

Bu çerçevede Tablo 1'de yer aldığı üzere uluslararası görünürlüğü sağlamak amacıyla yurt dışı deneyim ve tecrübe aktarımını arttırmak üzere strateji belirlenmektedir. Mersin Üniversitesi, yurt dışı deneyimlerin yalnızca belirli fakültelerde yoğunlaşmasını aşarak, bu deneyimleri tüm akademik birimlere dengeli biçimde yaymayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede farklı bölgesel iş birliklerinin geliştirilmesi ve post-doktora ile kısa süreli araştırma

programlarının teşvik edilmesi, kurumsal araştırma kapasitesinin güçlenmesine katkı sağlayacaktır.

Uluslararası yayın, proje ve araştırma ağlarında daha etkin rol alınması, uluslararası fon ve programların daha yoğun biçimde kullanılması ve ortak araştırma merkezleri ile laboratuvarlar üzerinden kalıcı iş birliklerinin kurulması hedeflenmektedir. Böylece üniversitenin bilimsel görünürlüğünün artması ve finansal kaynaklarının çeşitlenmesi sağlanacaktır.

Kurumsal düzeyde, kültürel diplomasiye katkı sunacak akademik ve sanatsal etkinliklerin güçlendirilmesi, uluslararası öğrenci ve akademisyenler için destekleyici hizmetlerin geliştirilmesi ve deneyimli akademisyenlerin mentorluk mekanizmaları kurarak bilgi aktarımını kurumsallaştırması öngörülmektedir. Bu yaklaşım, üniversitenin cazibesini artırmanın yanı sıra uluslararasılaşma süreçlerinin sürdürülebilir biçimde yönetilmesine olanak tanıyacaktır.

Stratejik Alan	Hedef
Hareketlilik ve Deneyim Çeşitliliği	Yurt dışı deneyimlerin farklı birimlerde dengeli biçimde yaygınlaştırılması
	Farklı bölgesel iş birliklerinin geliştirilmesi
	Post-doktora ve kısa süreli araştırma programlarının teşvik edilmesi
Araştırma ve Yayın Kapasitesi	Uluslararası yayın, proje ve araştırma ağlarında daha etkin rol alınması
	Uluslararası fon ve programların daha yoğun kullanılması
	Ortak araştırma merkezleri ve laboratuvarlar üzerinden sürdürülebilir iş birliklerinin kurulması
Kurumsal Görünürlük ve Kültürel Diplomasi	Kültürel diplomasiye katkı sağlayacak akademik ve sanatsal etkinliklerin güçlendirilmesi
	Uluslararası öğrenci ve akademisyenler için destekleyici hizmetlerin geliştirilmesi
	Uluslararası deneyimi olan akademisyenlerin mentorluk ve koordinasyon mekanizmalarının kurulması

Tablo 1: Yurt Dışı Deneyim Kapasitesinin Arttırılması Stratejisi

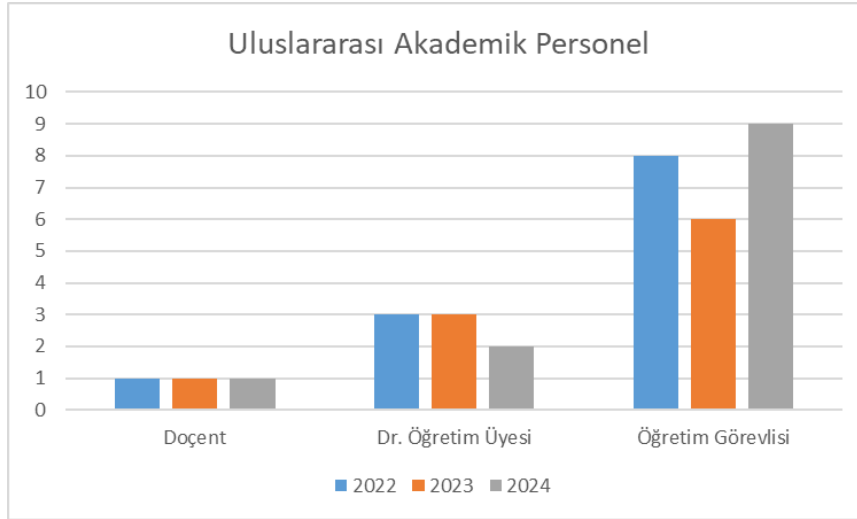
3.2. Uluslararası Akademik Personel

2022–2024 dönemine ilişkin veriler, Mersin Üniversitesi’nde uluslararası akademik personelin unvanlar bazındaki dağılımını göstermektedir. Öğretim görevlisi kategorisi, söz konusu

dönemde sayısal olarak en güçlü grubu oluşturmakta; bu durum, üniversitenin eğitim süreçlerinde uluslararası katkıyı artırma yönündeki eğilimini yansıtmaktadır. Dr. Öğretim Üyesi ve Doçent düzeylerinde daha sınırlı sayıda temsil bulunmakla birlikte, bu kademeler için uzun vadede geliştirilebilecek stratejik açılımların kurumsal kapasiteyi güçlendireceği öngörülmektedir.

Grafiğin ortaya koyduğu tablo, üniversitenin uluslararasılaşma sürecinde farklı akademik unvanlarda dengeli bir gelişim ihtiyacına işaret etmektedir. Eğitim odaklı kadrolarda sağlanan katkı, araştırma faaliyetleri ve yayın üretimi ile desteklenerek kurumsal ölçekte daha görünür bir etki yaratabilir. Orta ve üst düzey akademik kademelerde uluslararası personelin varlığının artması ise, üniversitenin hem araştırma kapasitesini güçlendirmesine hem de küresel sıralamalarda daha etkin bir konuma ulaşmasına katkı sağlayacaktır.

Uzun vadeli stratejik bakış açısıyla değerlendirildiğinde, Mersin Üniversitesi'nin uluslararası akademik personel profilini çeşitlendirmesi ve farklı akademik kademelerde sürdürülebilir bir büyüme sağlaması önemlidir. Bu doğrultuda, uluslararasılaşma politikalarının eğitim, araştırma ve kültürel diplomasi boyutlarını birlikte kapsayacak şekilde geliştirilmesi, 2024–2028 döneminde üniversitenin küresel etkileşim kapasitesini artıracaktır.

Şekil 5:Uluslararası Akademik Personel

3.3.Öğrenci ve Personel Hareketliliği

Mersin Üniversitesi'nin uluslararasılaşma stratejisinin önemli bileşenlerinden biri Erasmus programı kapsamında yürütülen öğrenci ve akademik personel değişimleridir. Bu program, sadece bireylerin yurt dışında deneyim kazanmalarını sağlamakla kalmamakta; aynı zamanda

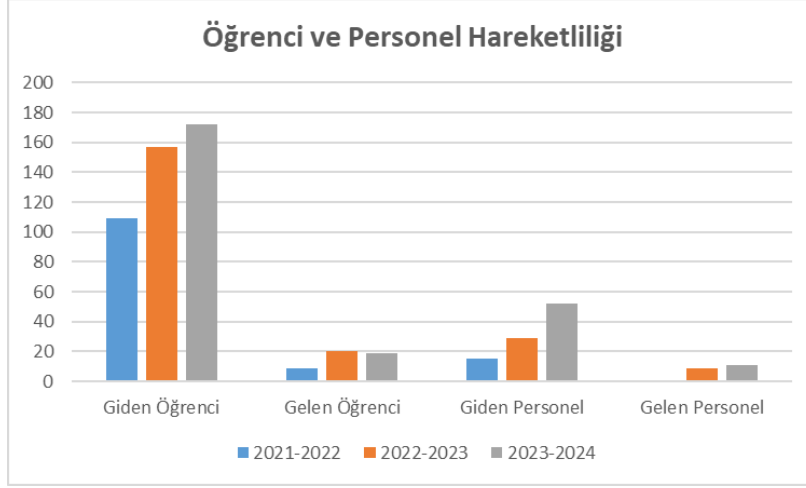
üniversitenin akademik kapasitesini geliştirmekte, araştırma ağlarını güçlendirmekte ve kültürel diplomasisine katkı sunmaktadır.

şekil 6’da sunulan son üç yıllık verilere bakıldığında, öğrenci hareketliliğinde düzenli bir artış olduğu görölmektedir. 2021–2022 döneminde 109 olan giden öğrenci sayısı, 2022–2023’te 157’ye, 2023–2024’te ise 172’ye yükselmiştir. Bu artış eğilimi, Erasmus’un öğrenciler açısından giderek daha erişilebilir hâle geldiğini göstermektedir. Ancak aynı dönemde gelen öğrenci sayıları görece düşük kalmış, sırasıyla 9, 20 ve 19 öğrenci üniversiteye gelmiştir. Bu durum, Mersin Üniversitesi’nin Erasmus aracılığıyla öğrenci göndermede başarılı olduğunu, fakat Avrupa’daki cazibesini artırmak ve daha fazla öğrenciyi çekmek için çok dilli dersler, destekleyici hizmetler ve tanıtım faaliyetlerine ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymaktadır.

Personel hareketliliği açısından da kayda değer bir artış yaşanmıştır. 2021–2022 akademik yılında 15 olan giden akademik personel sayısı, 2022–2023’te 29’a, 2023–2024’te ise 52’ye yükselmiştir. Bu artış, akademisyenlerin uluslararası akademik ağlara katılımını güçlendirmekte ve üniversitenin araştırma kapasitesini desteklemektedir. Gelen akademik personel sayıları ise aynı yıllarda sırasıyla 0, 9 ve 11 olarak gerçekleşmiştir. Bu gelişme, Mersin Üniversitesi’nin uluslararası düzeyde öğretim üyesi çekme potansiyelinin artmakta olduğunu göstermektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, Erasmus öğrenci ve personel hareketliliği Mersin Üniversitesi’nin uluslararasılaşma vizyonuna önemli katkılar sunmaktadır. Öğrenci ve personel hareketliliğinde gözlenen artış, üniversitenin küresel akademik ağlarla bütünleşme kapasitesini güçlendirmektedir. Bununla birlikte, özellikle gelen öğrenci sayısının artırılması ve hareketliliğin daha geniş bir coğrafyaya yayılması önümüzdeki dönemin temel hedefleri arasında yer almalıdır. Bu doğrultuda çok dilli ders havuzunun genişletilmesi, tanıtım stratejilerinin güçlendirilmesi, kültürel diplomasiye katkı sağlayacak etkinliklerin düzenlenmesi ve yurt dışı deneyime sahip akademisyenlerin mentorluk mekanizmaları kurarak bilgi aktarımını kurumsallaştırması önerilmektedir.

Sonuç olarak, Erasmus programı aracılığıyla yürütölen öğrenci ve personel değişimleri Mersin Üniversitesi’nin uluslararası görünürlüğünü artırmakta, akademik üretkenliğini desteklemekte ve uzun vadede üniversiteyi küresel ölçekte daha güçlü bir aktör hâline getirmektedir.

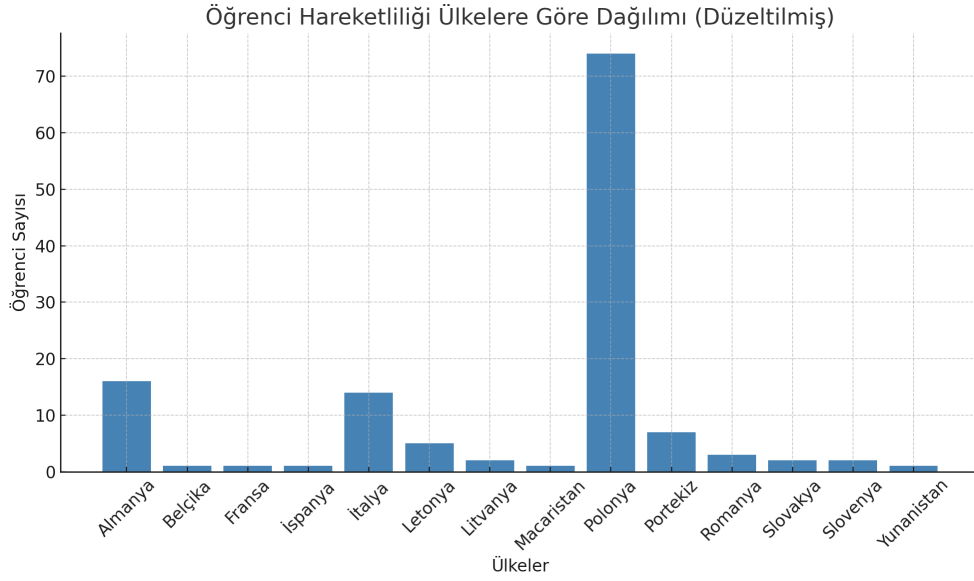
Şekil 6: Öğrenci ve Personel Hareketliliği

Şekil 7’de yer alan Mersin Üniversitesi öğrencilerinin Erasmus programı kapsamında tercih ettikleri ülkeler incelendiğinde, hareketliliğin belirli merkezlerde yoğunlaştığı görülmektedir. Grafik verilerine göre en dikkat çekici ülke Polonya olmuştur. Polonya, 70’in üzerinde öğrenci ile en çok tercih edilen ülke konumundadır. Bu durum, Polonya’daki üniversitelerle yapılan ikili anlaşmaların çeşitliliği, geniş kontenjan imkânları ve yaşam maliyetlerinin görece uygun olması ile açıklanabilir.

Almanya ve İtalya ikinci derecede yoğunluk gösteren ülkelerdir. Her iki ülke de 15 civarında öğrenciye ev sahipliği yaparak Erasmus hareketliliğinde önemli partnerler arasında yer almıştır. Ayrıca Letonya ve Portekiz, orta düzeyde öğrenci tercihinin sahip olup, Mersin Üniversitesi öğrencilerinin farklı bölgesel iş birliklerine yöneldiğini göstermektedir.

Buna karşın, Belçika, Fransa, İspanya, Litvanya, Macaristan, Romanya, Slovakya, Slovenya ve Yunanistan gibi ülkelerde öğrenci hareketliliği oldukça sınırlı kalmıştır. Bu durum, kontenjan kısıtlılığı, dil engeli veya öğrenciler açısından cazibe düzeyinin görece düşük olmasıyla ilişkilendirilebilir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, Erasmus öğrenci hareketliliği Polonya’da belirgin biçimde yoğunlaşmakta, Almanya ve İtalya gibi ülkeler ise ikincil düzeyde öne çıkmaktadır. Ancak hareketliliğin Avrupa genelinde dengesiz bir dağılım sergilediği görülmektedir. Bu tablo, üniversitenin mevcut güçlü iş birliklerini sürdürürken, Fransa ve İspanya gibi Avrupa’nın merkezi Erasmus destinasyonlarında görünürlüğünü artırması gerektiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca daha az tercih edilen ülkelere yönelik bilgilendirme ve tanıtım faaliyetlerinin planlanması, öğrenci hareketliliğinin coğrafi çeşitliliğini güçlendirecek ve uluslararasılaşma vizyonunu daha dengeli biçimde destekleyecektir.

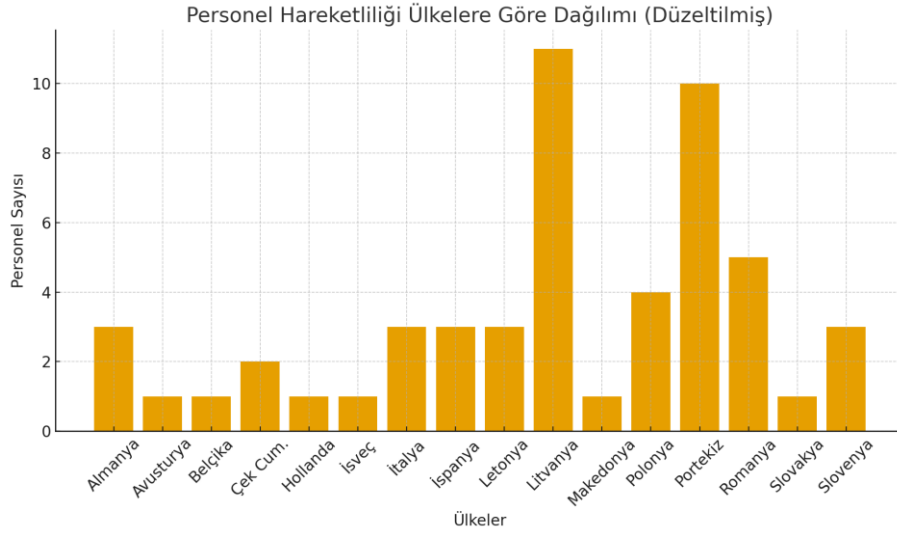
Şekil 7: Öğrenci Hareketliliğinin Ülkelere Göre Dağılımı

Personel hareketliliği incelendiğinde Şekil 8’de yer aldığı şekliyle farklı bir grafik ortaya çıkmaktadır. Mersin Üniversitesi’nin Erasmus programı kapsamında gerçekleştirdiği personel hareketliliği, farklı bölgelere yayılmakla birlikte bazı ülkelerde belirgin bir yoğunlaşma göstermektedir. Litvanya ve Portekiz, personel hareketliliğinin en güçlü şekilde gerçekleştiği ülkeler arasında öne çıkmaktadır. Bu ülkelerle kurulan ikili anlaşmalar, akademik personelin uluslararası deneyim kazanmasına önemli katkılar sunmaktadır.

Bunun yanı sıra Romanya, Polonya, İtalya ve İspanya da personel hareketliliğinde öne çıkan diğer ülkeler arasındadır. Bu destinasyonlar, hem akademik iş birliklerinin gelişmesine hem de üniversitenin bölgesel görünürlüğünün artmasına katkı sağlamaktadır. Almanya, Letonya ve Slovenya da düzenli tercih edilen ülkeler arasında yer almakta ve hareketlilikte istikrarlı bir düzey sunmaktadır.

Daha sınırlı düzeyde gerçekleşen hareketlilik ise Avusturya, Belçika, Çek Cumhuriyeti, Hollanda, İsveç ve Slovakya gibi ülkelerle sınırlı kalmıştır. Bu ülkeler, üniversitenin Erasmus ağındaki çeşitliliğini artırmakla birlikte, potansiyel olarak daha fazla geliştirilmesi gereken iş birliği alanları olarak dikkat çekmektedir.

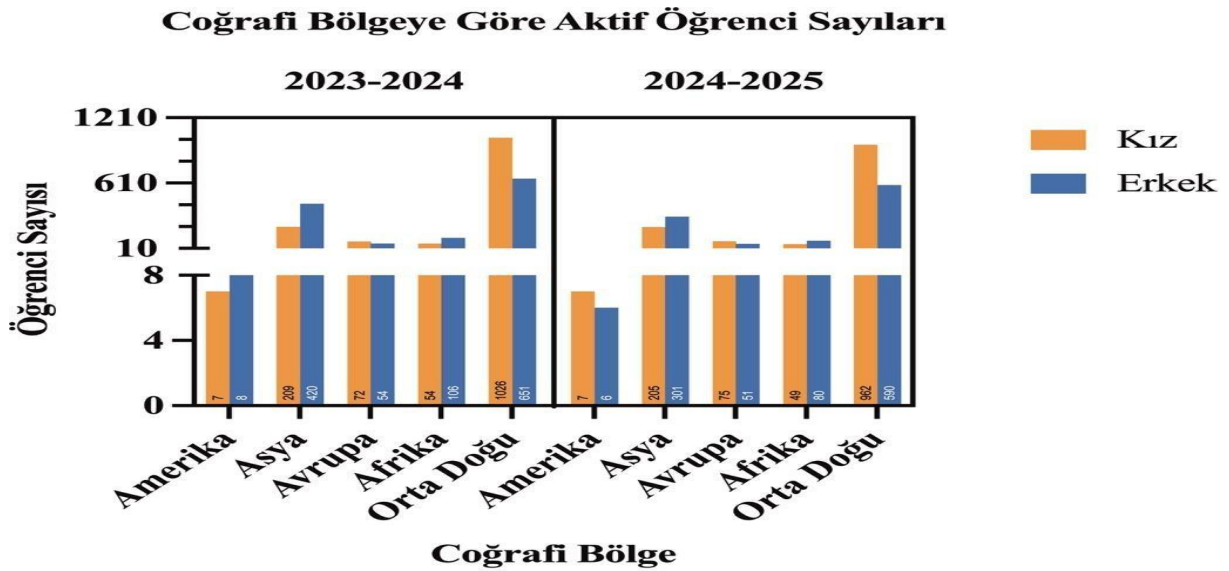
Genel olarak bakıldığında, Erasmus personel hareketliliği Mersin Üniversitesi’nin uluslararasılaşma stratejisine güçlü bir katkı sağlamaktadır. Önümüzdeki dönemde Litvanya ve Portekiz gibi yoğunluk gösteren ülkelerle ilişkiler sürdürülürken, Almanya, Hollanda ve Belçika gibi ülkelerle hareketliliğin artırılması, üniversitenin Avrupa akademik ağlarındaki konumunu daha da güçlendirecektir.

Şekil 8: Personel Hareketliliğimin Ülkelere Göre Dağılımı

3.4.Uluslararası Öğrenci Çekimi

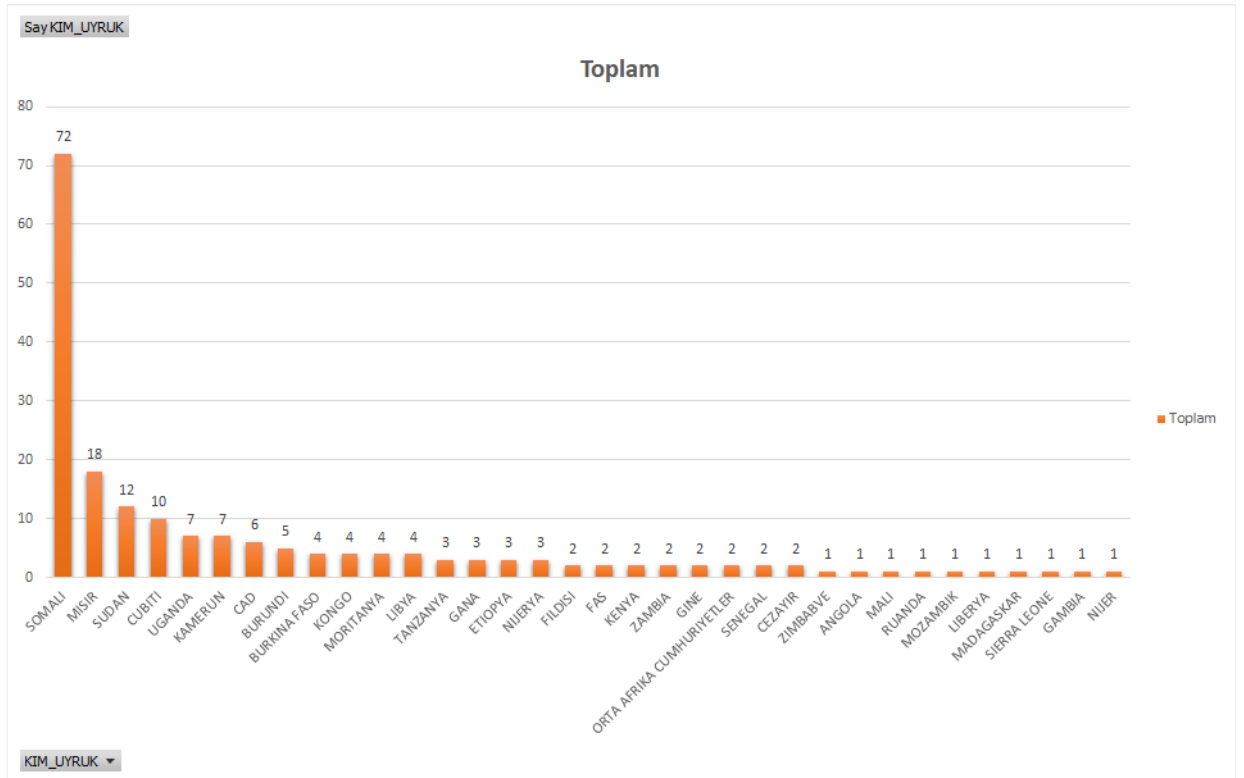
Mersin Üniversitesi'nde toplamda 85 Farklı Ülkeden 2379 Yabancı Öğrenci Bulunmaktadır. En fazla öğrenciye sahip olan ülke, 1237 Öğrenci İle Suriye olup, bu sayı toplamın %52'sini Oluşturmaktadır. Suriye'yi 312 Öğrenci İle Azerbaycan, 146 Öğrenci İle İran Ve 111 Öğrenci İle Irak Takip Etmektedir. YÖK'ün hazırladığı 2024 yılı Üniversite İzleme ve Değerlendirme Genel Raporuna göre Mersin Üniversitesi, uluslararası değişim programlarına katılan öğrenci sayısının en yüksek olduğu ilk 20 üniversite arasındadır.

Şekil 9: Coğrafi Bölgelere Göre Aktif Uluslararası Öğrenci Sayısı

Üniversitemizde okuyan yabancı uyruklu öğrencilerin coğrafi bölgeye göre dağılım sıklıkları incelendiğinde, Orta Doğu bölgesinden gelen öğrencilerin her üç düzeyde de (ön lisans, lisans ve lisans üstü) tüm programlarda dağılım gösterdikleri; Asya bölgesinden gelen öğrencileri lisans programlarında daha fazla dağılım gösterdikleri, lisans üstü farklı programlarda okudukları görülmektedir. Afrika'dan gelen öğrencilerin ise lisans ve lisans üstü programlarda dağılım gösterdikleri, ön lisans programlarında ise çok düşük düzeyde dağılım gösterdikleri görülmektedir.

Afrikanlı öğrencilerin Üniversitemize ilgisi büyük bir potansiyel yaratmaktadır. Mersin Üniversitesi'nde 34 farklı Afrika ülkesinden 191 öğrenci okumaktadır.

Şekil 10: Afrikalı Öğrencilerin Geldikleri Ülkeler

3.5.Farklı Dillerde Eğitim Programları

Üniversitede % 100 İngilizce eğitim veren 5 bölüm ve % 30 İngilizce eğitim veren 11 bölüm bulunmaktadır. Ayrıca, Almanca ve Fransızca dillerinde eğitim veren 2 bölüm bulunmaktadır. Yabancı Diller Yüksekokulunda İngilizce eğitim-öğretimin niteliğini artırma amacıyla 02.01.2025 tarihinde tüm öğretim elemanlarının katılımıyla Dil Eğitimi

Değerlendirme ve Akreditasyon Kurulu (DEDAK) kapsamında akreditasyon semineri verilmiştir

3.6.Mersin Üniversitesinin Uluslararası Alanda Kurduğu Akademik İş Birlikleri

Şekil 11’de verilen Uluslararası İş Birlikleri Treemap grafiği, Mersin Üniversitesi’nin mevcut uluslararası akademik iş birliklerini ülke ve bölge bazında büyüklüklerle görselleştirmektedir. Her bir kutunun boyutu, ilgili ülke ile gerçekleştirilen iş birliği (anlaşma/ortak faaliyet sayısını) yoğunluğunu temsil ederken; renkler iş birliklerinin kıtasal dağılımını göstermektedir.

Mevcut Uluslararası Akademik İş Birliklerimiz

Şekil 11. Mersin Üniversitesi’nin mevcut uluslararası akademik iş birliklerinin ülkelere ve kıtalara göre dağılımı

Şekil 11’deki grafik incelendiğinde, Azerbaycan, Kazakistan, Özbekistan, KKTC gibi ülkelerin en büyük alanları kapladığı görülmektedir. Bu durum, iş birliklerinin coğrafi olarak özellikle Türk Cumhuriyetleri ve yakın bölge ülkeleri etrafında yoğunlaştığını göstermektedir. Avrupa’dan ise Almanya, İtalya, İngiltere gibi ülkeler görece daha büyük kutularla öne çıkmakta, bu da üniversitenin Avrupa Yükseköğretim Alanı ile bağlantısını vurgulamaktadır. ABD, İran, Filipinler, Rusya Federasyonu ve Pakistan orta büyüklükte kutularla temsil

edilmektedir. Bu ülkeler, hem küresel araştırma sistemindeki merkezi konumları hem de üniversitenin iş birliği portföyündeki çeşitlilik açısından kritik öneme sahiptir. Afrika ülkeleri (Gana, Somali, Namibya, Mali, Çad, Kamerun, Cezayir vb.) ile Latin Amerika ve Karayipler'den (Peru, Brezilya, Venezuela, Dominik Cumhuriyeti, Şili) temsil bulunmasına rağmen, kutu büyüklükleri görece küçüktür. Bu durum, üniversitenin bu bölgelerde varlık gösterdiğini ancak iş birliği yoğunluğunun düşük kaldığını göstermektedir. Grafik (**Şekil 11**) genelinde iş birliklerinin Avrupa, Orta Asya ve komşu coğrafyalarda yoğunlaştığı, Afrika ve Latin Amerika'da ise oldukça sınırlı olduğu göze çarpmaktadır. Bu dağılım, üniversitenin stratejik olarak belirli coğrafi bölgelerde (özellikle Türk Cumhuriyetleri ve Avrupa) güçlü bir ağ oluşturduğunu, ancak küresel çeşitlilik açısından hâlâ genişleme potansiyeli bulunduğunu ortaya koymaktadır.

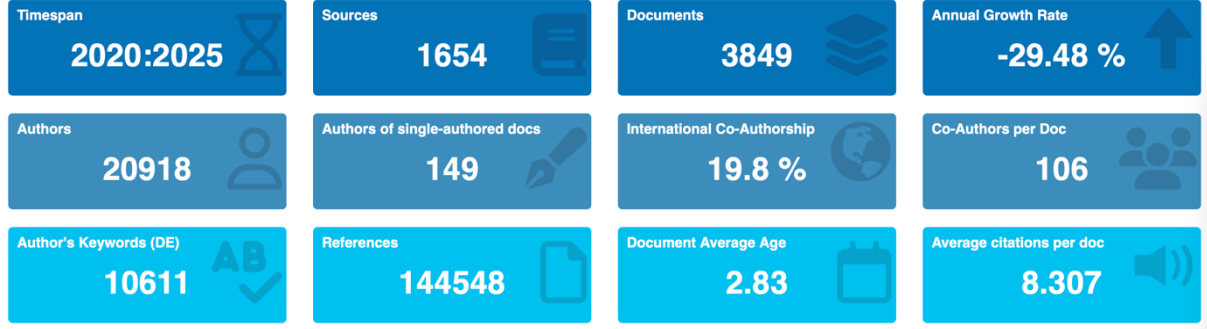
Mersin Üniversitesi, coğrafi yakınlık ve tarihsel bağları olan ülkelerde güçlü iş birlikleri geliştirmiştir. Avrupa ve ABD iş birlikleri, üniversitenin araştırma ve eğitim kalitesini küresel akademik sistemle entegre etmesi açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. Afrika, Latin Amerika ve Okyanusya gibi bölgelerdeki iş birliklerinin artırılması, uluslararasılaşma vizyonunun küresel düzeyde genişletilmesine katkı sağlayacaktır. Treemap ayrıca mevcut iş birliklerinin dengesini gösterdiğinden, raporda “güçlü olunan bölgeler” ve “geliştirilmeye açık alanlar” şeklinde stratejik önceliklendirme yapılabilir.

3.7. Mersin Üniversitesi'nin Bilimsel Üretimini Uluslararası Görünürlüğü:

Bibliyometrik Bir İnceleme

Bibliyometrik analiz, bilimsel araştırma yayınlarının etki ve alaka düzeyini değerlendirmek ve ölçmek için kullanılan nicel bir yöntemdir. Bu bağlamda bibliyometri, bilimsel yayınların sayısal olarak analiz edilmesini sağlayan bir alan olup, akademik performansın nesnel bir şekilde değerlendirilmesine olanak tanır. Ayrıca Ülke ve Kurum gibi araştırma alanları arasındaki ulusal ve/veya uluslararası iş birliklerini ortaya koymasıyla üniversitenin sosyal yapısını açığa çıkarmaktadır. Bu bağlamda Mersin Üniversitesinin uluslararasılaşma faaliyetlerinin belirlenmesinde bibliyometrik analizler uygulanmıştır. Bu amaçla, Web of Science (WoS) veri tabanından analizde kullanılan veri seti oluşturulmuştur. Bunun için; “Mersin Uni* (Affiliation) AND Mersin Uni* (Address) AND (TURKEY OR TURKIYE) (Countries/Regions)” arama dizini oluşturularak son 5 (beş) yıldaki [2020-2024] 3849 adet yayın veritabanından çekilmiştir. Çalışmaların üstverileri (metadata) WoS üzerinden ‘BibTeX’ formatında indirilmiş ve Rstudio programının Bibliometrix paketinin bir web ara yüzü olan Biblioshiny uygulaması kullanılarak analiz edilmiştir (Aria & Cuccurullo, 2017). Bibliyometrik haritalar ise VOSviewer programı kullanılarak oluşturulmuştur (van Eck &

Waltman, 2010). Öncelikle incelenen veri setine ilişkin bibliyometrik genel istatistikleri aşağıdaki **Şekil 12**'de tabloda verilmiştir. Buradaki her kutu, yayın performansı ve iş birliği yapısının farklı bir boyutunu yansıtmaktadır.

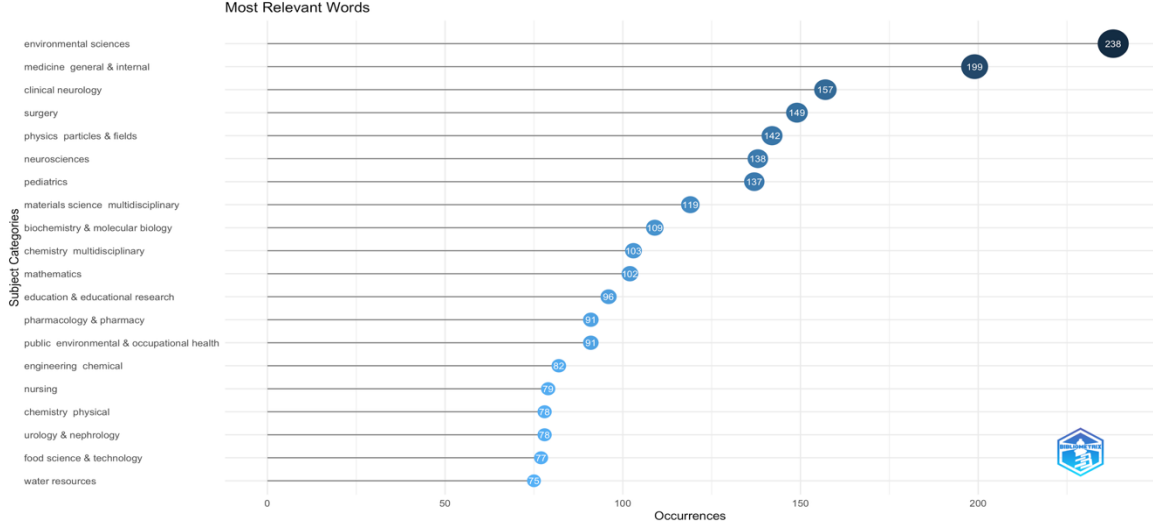
Şekil 12. Veri setine ilişkin bibliyometrik genel istatistikleri

Şekil 12'ye göre toplam 1654 farklı kaynaktan (dergi/kitap/konferans) yayımlanmış 3849 belge (makale vb.) yer almaktadır. Yıllık büyüme oranı -%29,48 olarak hesaplanmıştır. Bu, yayın sayısında son yıllarda belirgin bir düşüş trendi olduğunu göstermektedir. Çalışmalara katkı veren toplam 20.918 farklı yazar vardır. Tek yazarlı belgelerin sayısı yalnızca 149'dur; bu da araştırma üretiminin büyük ölçüde ortak yazarlığa dayalı olduğunu göstermektedir. Belge başına ortalama yazar sayısı 106 gibi oldukça yüksek bir değerdir. Bu değer, özellikle çok merkezli ve büyük ölçekli iş birlikli çalışmaların (ör. tıp, fizik, mühendislik alanlarında) baskın olduğuna işaret eder. Belgelerin yaklaşık %19,8'i uluslararası ortak yazarlık içermektedir. Bu oran, veri setinde küresel ölçekte iş birliği düzeyinin orta seviyede olduğunu gösterir. Çalışmalarda toplam 10.611 farklı yazar anahtar kelimesi kullanılmıştır; bu çeşitlilik, araştırma konularında geniş bir spektrum olduğunu göstermektedir. Toplam 144.548 referans kullanılmıştır; bu da literatürle güçlü bir bağ kurulmuş olduğunu yansıtır. Belgelerin ortalama yaşı 2,83 yıl olup, veri setinin görece güncel çalışmalardan oluştuğunu göstermektedir. Belge başına ortalama atıf sayısı 8,307'dir; bu da yayınların bilimsel görünürlük açısından makul bir düzeyde etki yarattığını göstermektedir. Bu veriler, incelenen yayınların yüksek iş birliği düzeyi ile üretildiğini, ancak yıllık üretim trendinde bir azalış eğilimi bulunduğunu ortaya koymaktadır. Uluslararası ortak yazarlık oranı (%19,8) daha da artırılabilir. Belge başına yüksek yazar sayısı, veri setinde çok merkezli projelerin önemli rol oynadığını düşündürmektedir. Güncellik ve atıf düzeyi, çalışmaların alanlarında aktif ve görünür olduğunu göstermektedir.

WoS'da oluşturulan veri seti ışığında öncelikle Mersin Üniversitesinde yürütülmekte olan çalışmaların WoS Categories'e göre konu dağılımı belirlenmiş ve **Şekil 13**'de verilmiştir.

Şekil 13a’da en çok yayın yapılan ilk 20 konunun sayısal değerleri ile bunların oluşturmuş olduğu kelime bulutu (wordcloud) Şekil 13b’de verilmiştir.

a)

b)

Şekil 13b. Mersin Üniversitesi [2020-2024] arası yayınların WoS Categories’e göre konu dağılımı

Şekil 13b’deki grafik, üniversitenin WoS Subject Category sınıflandırmasına göre yayınlarının yoğunlaştığı alanları göstermektedir. Kelime büyüklüğü, o alandaki yayın sayısının veya ağırlığının daha fazla olduğunu ifade eder. Environmental Sciences (Çevre Bilimleri) ve

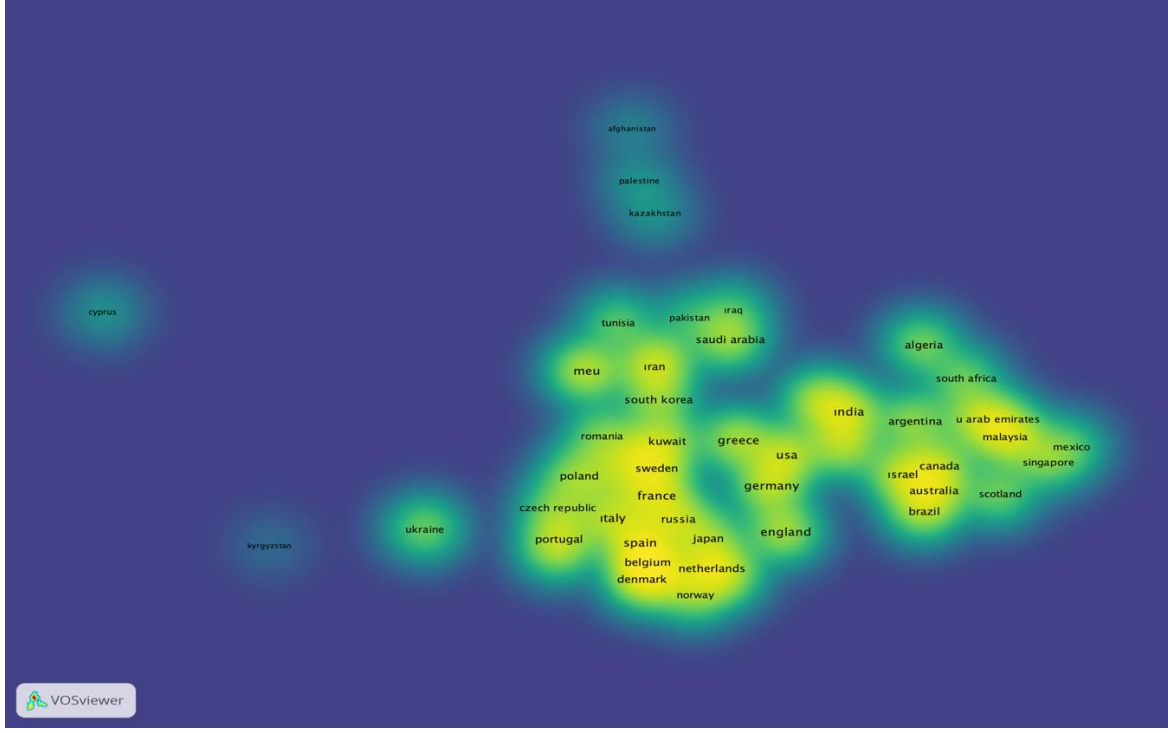
Medicine, General & Internal (Tıp – Genel ve Dahili Alanlar) kelimelerinin en büyük boyutta olması, Mersin Üniversitesi'nin araştırma çıktılarında bu iki alanın en yüksek paya sahip olduğunu göstermektedir. Bu durum, üniversitenin hem sağlık bilimlerinde hem de çevre ve sürdürülebilirlik odaklı araştırmalarda güçlü bir akademik üretim kapasitesine sahip olduğunu işaret etmektedir. Clinical Neurology, Surgery, Neurosciences, Pediatrics, Nursing, Urology & Nephrology gibi kategorilerin de öne çıktığı görülmektedir. Bu tablo, üniversitenin klinik ve temel tıp bilimlerinde disiplinler arası güçlü bir araştırma eğilimi olduğunu göstermektedir. Physics, Particles & Fields, Chemistry Physical, Biochemistry & Molecular Biology, Mathematics, Engineering Chemical, Materials Science Multidisciplinary gibi kategoriler belirgin şekilde temsil edilmektedir. Bu da üniversitenin yalnızca sağlık bilimlerinde değil, aynı zamanda temel bilimler ve mühendislik alanlarında da üretken olduğunu vurgulamaktadır. Food Science & Technology, Pharmacology & Pharmacy, Public Environmental & Occupational Health, Water Resources gibi kategoriler, üniversitenin gıda mühendisliği, farmasötik alanlar ve çevre sağlığı konularında da yayın ürettiğini göstermektedir. Bu çeşitlilik, üniversitenin bölgesel ihtiyaçlara (gıda, sağlık, çevre) yanıt veren bir araştırma profiline sahip olduğuna işaret etmektedir. Education & Educational Research kategorisinin de kelime bulutunda yer alması, üniversitenin yalnızca fen ve sağlık bilimlerinde değil, aynı zamanda eğitim araştırmalarıyla da katkı sunduğunu göstermektedir.

Üniversitenin yayınları en çok çevre bilimleri ve sağlık bilimleri ekseninde yoğunlaşmaktadır. Bununla birlikte fizik, kimya, mühendislik ve malzeme bilimleri gibi temel bilimler de güçlü şekilde temsil edilmektedir. Gıda, eczacılık, biyokimya ve halk sağlığı gibi alanlar, uygulamalı bilimlerdeki katkının önemli boyutunu oluşturmaktadır. Eğitim araştırmaları gibi sosyal bilimsel katkılar ise çeşitlilik yaratarak üniversitenin çok disiplinli yönünü güçlendirmektedir. Sonuç olarak bu kelime bulutu, Mersin Üniversitesi'nin sağlık ve çevre odaklı araştırmalarda lider, aynı zamanda temel bilimler, mühendislik ve gıda bilimi alanlarında güçlü bir araştırma kapasitesine sahip olduğunu; sosyal bilimlerde ise daha sınırlı fakat varlığı anlamlı bir katkı sunduğunu göstermektedir.

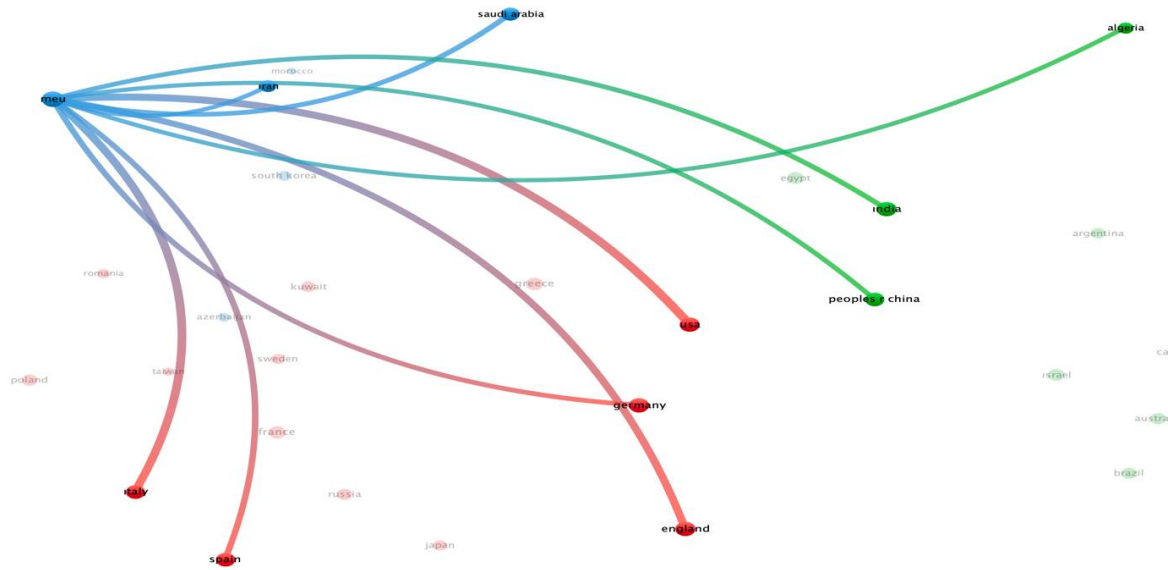
Mersin Üniversitesinin [2020-2024] yılları arasındaki WoS veri tabanındaki yayınlarındaki ülke iş birlikleri bibliyometrik ağ haritalarıyla ortaya konmuştur. Bibliyometrik analizlere doküman başına en fazla 25 farklı ülkenin yer aldığı yayınlar dahil edilmiştir. En az 1 tane ortak yayın yapılan toplam 104 farklı ülke mevcut olup, sonuçların anlamlı yorumlanabilmesi adına ülke iş birliğinde en az 10 ortak yayın yapılan ülkeler seçildi. Bunun sonucunda toplam 104 ülkeden 55 tanesi bibliyometrik haritalara dahil edilmiş oldu. Bu şartlarda Mersin Üniversitesinin 55 farklı ülke ile aralarında en az 10 yayınının olduğu tespit

edilmiştir. Şekil 7’de verilen VOSviewer bibliyometrik haritası, Mersin Üniversitesi’nin Web of Science (WoS) yayınlarında ortak yazarlık ilişkisine girdiği ülkelerin coğrafi dağılım yoğunluğunu göstermektedir. Aşağıda **Şekil 14a**’da söz konusu ülkelerle kurulmuş ilişkilerin yoğunluk (density) ve en güçlü ikili ilişki kurduğumuz ilk 10 (on) ülke verilmiştir (**Şekil 14b**)

a)

b)

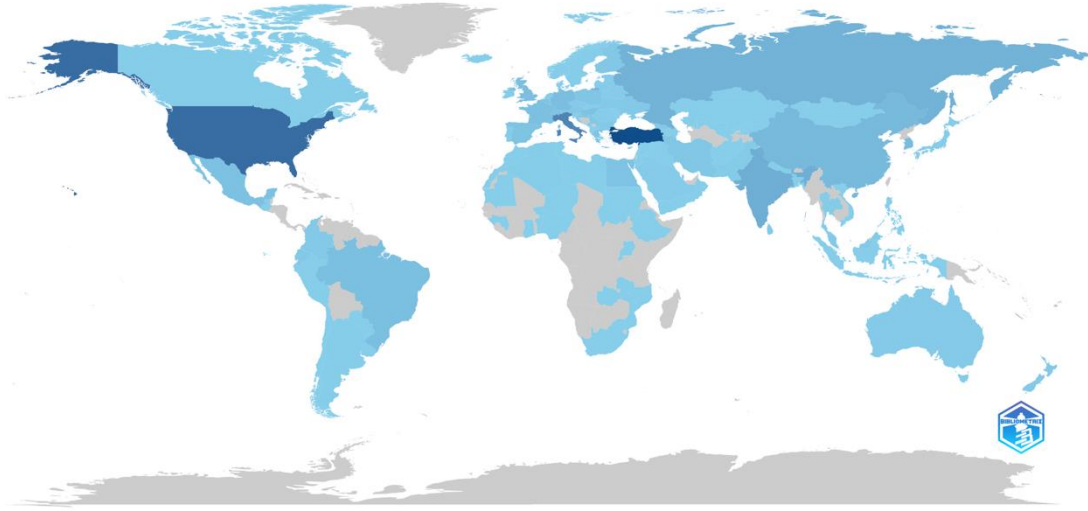

Şekil 14b. Mersin Üniversitesi [2020-2024] arası yayınların bibliyometrik **a)** yoğunluk (density) ve **b)** ağ (network) görselleri

Şekil 14'de hem yoğunluk (density) haritası hem de link strength (bağlantı gücü) ağ haritası birlikte yorumlandığında Mersin Üniversitesi'nin uluslararası yayın imkânı profilini daha bütüncül biçimde ortaya koyabilme imkânı bulmaktayız. Bu doğrultuda bakıldığında haritada sarı renkle en parlak görülen ülkeler, Mersin Üniversitesi'nin en çok ortak yayın yaptığı ülkeleri temsil etmektedir. Avrupa ülkeleri (Almanya, Fransa, İtalya, İspanya, İngiltere, Hollanda, Belçika, Polonya vb.) ve ABD merkezli bir kümelenme iş birliklerinde en yoğun alanı oluşturmaktadır. Asya'da İran, Hindistan, Çin, Suudi Arabistan ve Güney Kore öne çıkarken, Orta Doğu ülkeleri (Kuveyt, Tunus, Pakistan) ikinci düzeyde yoğunluk göstermektedir. Afrika (Cezayir, Güney Afrika, Tunus) ve Latin Amerika (Brezilya, Arjantin, Meksika) temsil edilmekle birlikte daha sınırlı yoğunluğa sahiptir. Harita, üniversitenin iş birliklerinin Avrupa merkezli, ABD destekli ve Asya odaklı bir profil gösterdiğini, diğer kıtaların ise daha zayıf temsil edildiğini işaret etmektedir.

Link Strength Haritası (**Şekil 14b**) görüleceği üzere, bağlantı gücüne göre en güçlü ortaklıkların kurulduğu ülkeler sırasıyla; ABD (164), İtalya (128), İngiltere (111), Suudi Arabistan (67), Almanya (66), İspanya (65), Hindistan (62), Çin (51), Cezayir (51) ve İran (46)'dır. Burada ülkelerin yanındaki parantez içinde verilen değerler o ülke ile kurulan bağlantı gücünün sayısal değeridir. Haritada güçlü ilişki, o ülke ile olan bağlantı çizgisinin kalınlığıyla doğru orantılı olarak kendini göstermektedir. İran ve Suudi Arabistan en yakın bağlantılar arasında öne çıkmakta; bu durum bölgesel iş birliklerinin güçlü olduğunu göstermektedir. Hindistan ve Çin iş birlikleri, Asya kıtasındaki yükselen araştırma merkezleriyle güçlü bağların kurulduğunu ortaya koymaktadır. ABD, Almanya, İngiltere, İtalya ve İspanya ise hem yüksek yoğunlukta hem de yüksek bağlantı gücünde temsil edilerek, üniversitenin Avrupa-ABD eksenli bilimsel iş birliği ağındaki güçlü pozisyonunu vurgulamaktadır. Cezayir'in ilk 10'da yer alması, Afrika kıtasındaki iş birliklerinde üniversitenin özel bir bağ kurduğunu göstermektedir. Ayrıca bütüncül olarak küresel ölçekte ilişki kurulan ülkelerin Dünya haritasındaki konumları aşağıdaki **Şekil 15'**de verilmiştir. Haritada açıktan koyuya doğru ikili ilişkilerimizin arttığı görülmektedir.

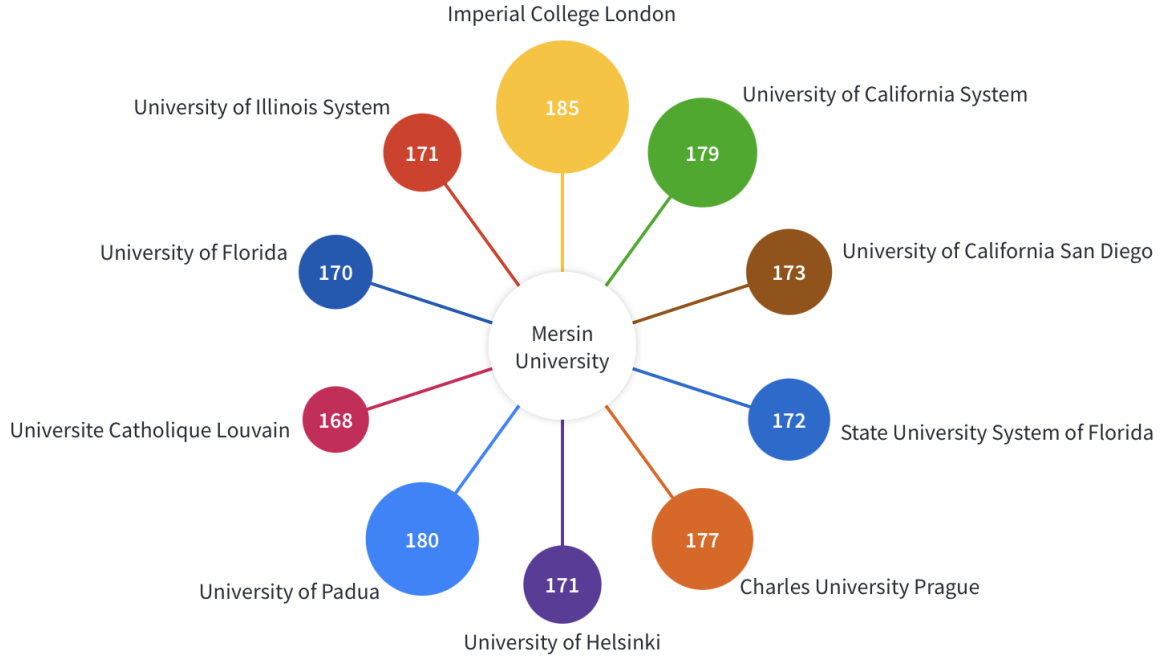
Country Scientific Production

Şekil 15. Mersin Üniversitesi [2020-2024] arası ikili ilişki kurduğu ülkelerin Dünya haritasındaki konumu

Üniversite, hem Batı (Avrupa-ABD) hem de Doğu (Asya-Orta Doğu) ekseninde güçlü bağlantılar kurarak çift merkezli bir uluslararası iş birliği ağına sahiptir. İlk 10 ülke aynı zamanda üniversitenin en fazla yayın ürettiği ve görünürlüğünü artırdığı stratejik partnerleri temsil etmektedir. Afrika ve Latin Amerika gibi bölgelerdeki düşük yoğunluk, gelecekte çeşitlilik ve denge açısından artırılması gereken potansiyel alanları işaret etmektedir.

Mersin Üniversitesi'nin 2020–2024 döneminde WoS yayınlarına göre en fazla iş birliği yaptığı uluslararası kurumlar **Şekil 16**'da verilmiştir. Ortada Mersin Üniversitesi yer almakta, etrafında ise iş birliği yapılan kurumlar ve birlikte üretilen WoS yayın sayıları yer almaktadır. Söz konusu görsel üniversitemizin abone olduğu WoS veri tabanının “InCites” ürünü üzerinden oluşturulmuştur.

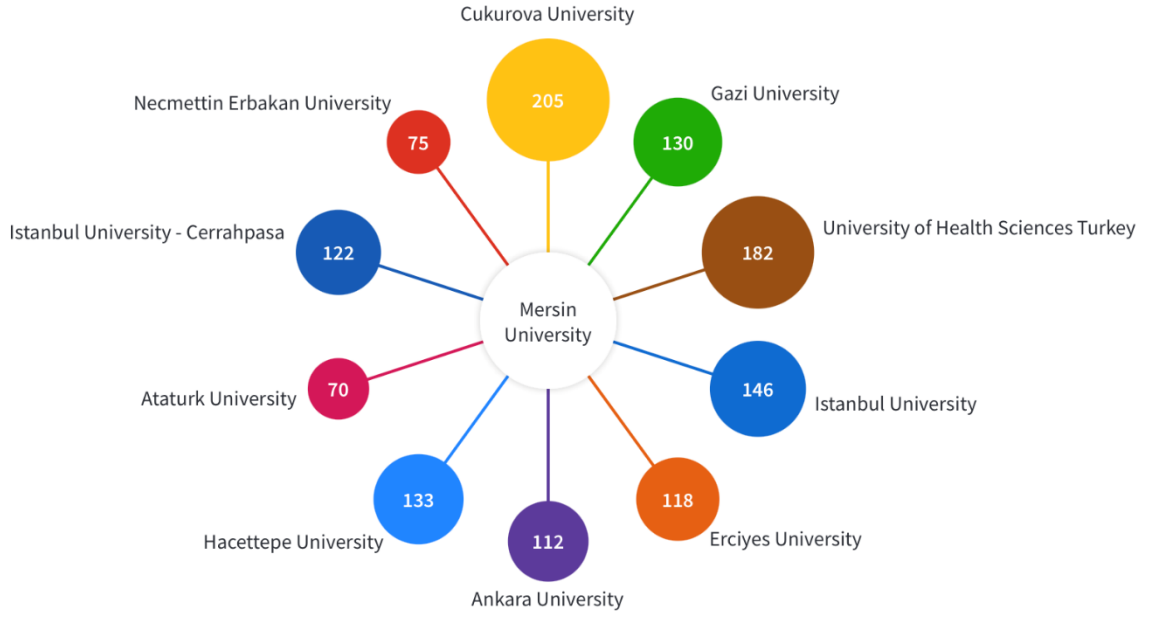
Şekil 16. Mersin Üniversitesi'nin WoS belgelerine göre uluslararası kurumsal iş birlikleri (2020–2024)

Şekil 16'daki grafik, Mersin Üniversitesi'nin Avrupa ve ABD merkezli kurumlarla yoğun bir ortak yayın üretiminde bulunduğunu ortaya koymaktadır. Imperial College London (185), University of California System (179) ve University of Padua (180) en güçlü iş birliği ağını oluşturan kurumlar arasında yer almaktadır. Bu üç kurum, yüksek etki faktörlü yayınlar açısından üniversitenin uluslararası görünürlüğünü en çok destekleyen stratejik ortaklar konumundadır. University of Florida (170), University of California San Diego (173), State University System of Florida (172) ve University of Illinois System (171) iş birliği ağının güçlü ABD bileşenlerini oluşturmaktadır. ABD'deki bu yaygın iş birlikleri, üniversitenin küresel bilimsel üretimde aktif konumunu göstermektedir. Charles University Prague (177), University of Helsinki (171), Université Catholique Louvain (168) ve University of Padua (180) öne çıkan Avrupa kurumlarıdır. Bu dağılım, Mersin Üniversitesi'nin Avrupa Araştırma Alanı (ERA) ile güçlü bir entegrasyon sağladığını göstermektedir. Grafik, iş birliklerinin tek bir ülkeye odaklı değil, çok merkezli ve coğrafi çeşitlilik içeren bir yapıda olduğunu ortaya koymaktadır. Hem Kuzey Amerika hem Avrupa merkezli iş birlikleri sayesinde üniversitenin araştırma çıktılarında çok yönlülük ve etki alanı genişlemiştir.

Mersin Üniversitesi'nin uluslararası iş birlikleri, dünya sıralamalarında güçlü pozisyonlara sahip üniversitelerle entegre bir şekilde ilerlemektedir. ABD ve Avrupa merkezli iş birliklerinin yoğunluğu, kurumun bilimsel görünürlüğünü artırmakta ve atıf etkisini

güçlendirmektedir. Bu ağ yapısı, üniversitenin uluslararası araştırma stratejisinde güçlü ortaklıklara dayalı ilerlediğini göstermektedir. Gelecek stratejiler açısından, bu mevcut güçlü bağların sürdürülmesinin yanında Asya ve Afrika'daki yükselen araştırma merkezleriyle ilişkilerin genişletilmesi, üniversitenin küresel akademik etki alanını daha da çeşitlendirebilir.

Mersin Üniversitesi'nin 2020–2024 döneminde ulusal düzeyde en fazla ortak yayın ürettiği kurumlar ise Şekil 17'da verilmiştir.

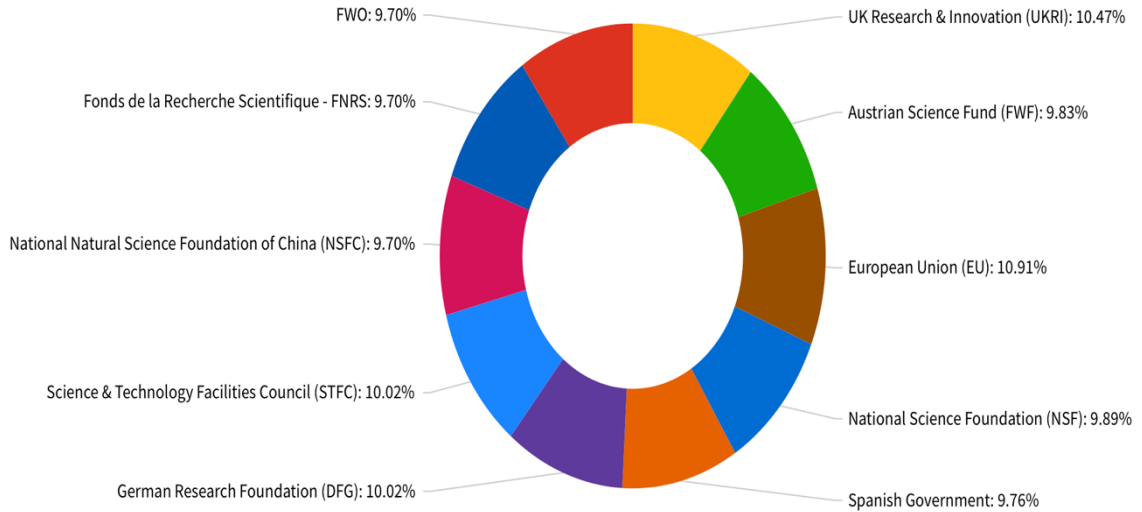
Şekil 17. Mersin Üniversitesi'nin WoS belgelerine göre ulusal kurumsal iş birlikleri (2020–2024)

Şekil 17'ye göre, Çukurova Üniversitesi (205 belge), Mersin Üniversitesi'nin en yakın ve en güçlü ulusal ortağı olarak öne çıkmaktadır. Coğrafi yakınlık ve ortak araştırma alanlarının çokluğu bu iş birliğini yoğunlaştırmıştır. Sağlık Bilimleri Üniversitesi (182 belge) ikinci sırada gelmekte olup, özellikle tıp ve sağlık alanlarındaki ortak çalışmaların yüksek hacimde olduğunu göstermektedir. İstanbul Üniversitesi (146), Hacettepe Üniversitesi (133) ve Gazi Üniversitesi (130) gibi köklü üniversitelerle yapılan iş birlikleri, Mersin Üniversitesi'nin ulusal araştırma ağında prestijli kurumlarla güçlü bağlar geliştirdiğini göstermektedir. İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa (122), Ankara Üniversitesi (112) ve Erciyes Üniversitesi (118) gibi kurumlarla da önemli düzeyde ortak yayın yapılmıştır. Necmettin Erbakan Üniversitesi (75) ve Ataturk Üniversitesi (70) nispeten daha düşük sayıda iş birliği ile temsil edilmektedir. Ancak bu kurumların da özellikle belirli araştırma alanlarında Mersin Üniversitesi ile ortaklık geliştirdiği

anlaşılmaktadır. Grafik, Mersin Üniversitesi'nin ulusal iş birliklerinin özellikle tıp ve sağlık bilimleri alanında yoğunlaştığını göstermektedir (ör. Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hacettepe, İstanbul, Ankara, Erciyes). Aynı zamanda bölgesel yakınlık faktörü de etkili olmuştur; Çukurova Üniversitesi'nin açık ara en yüksek iş birliği ortağı olması, coğrafi komşuluk ve ortak araştırma ekosistemi ile açıklanabilir.

Mersin Üniversitesi'nin ulusal iş birliği profili, hem bölgesel yakın üniversitelerle güçlü bağlara (Çukurova, Erciyes) hem de Türkiye'nin önde gelen araştırma üniversiteleriyle ortaklıklara (Hacettepe, İstanbul, Ankara, Gazi) dayalıdır. Bu yapı, üniversitenin Türkiye akademik araştırma ağında hem bölgesel bir merkez hem de ulusal ölçekte görünür bir aktör olduğunu göstermektedir. Gelecekte, mevcut güçlü bağların sürdürülmesinin yanında daha az iş birliği yapılan kurumlarla (ör. Necmettin Erbakan, Atatürk) ortak projelerin artırılması, iş birliği ağının daha dengeli ve yaygın olmasını sağlayabilir.

Mersin Üniversitesi'nin 2020–2024 dönemi Web of Science kapsamındaki yayınlarının hangi uluslararası fon sağlayıcı kuruluşlarca desteklendiği **Şekil 18**'de verilmiştir.

Units: Web of Science Documents

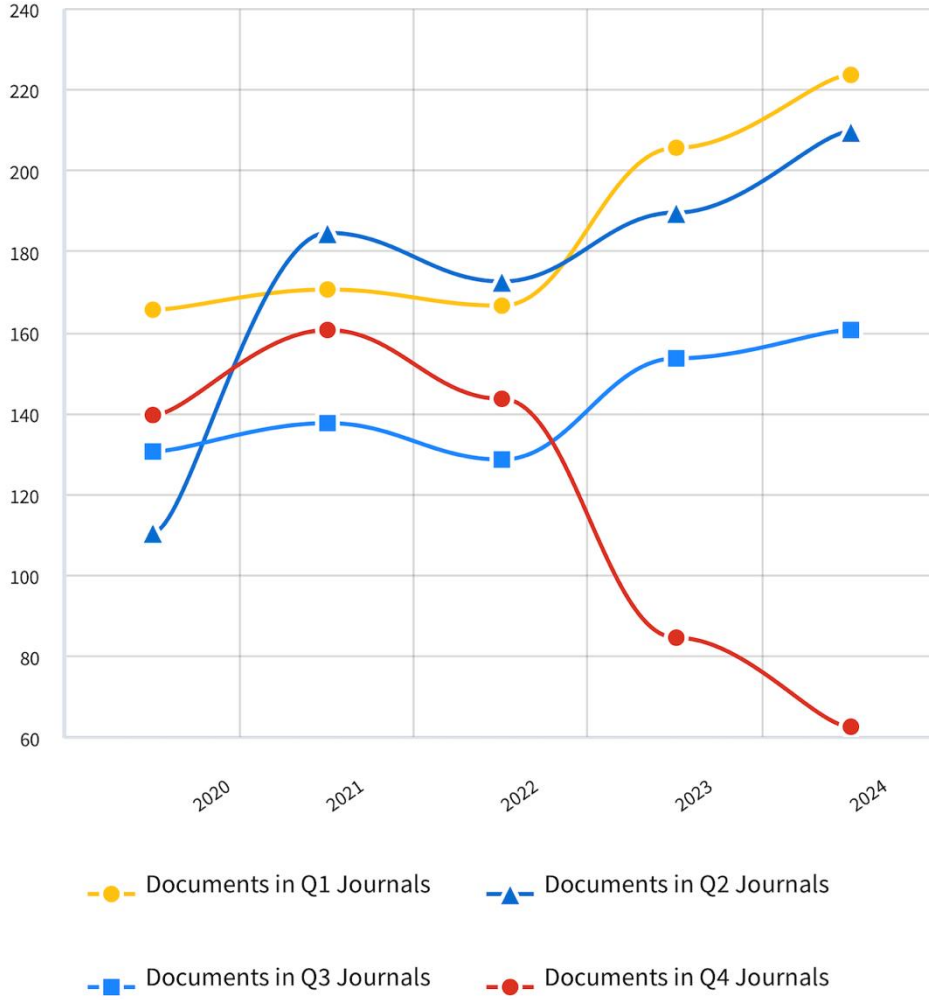
Şekil 18. Mersin Üniversitesi yayınlarının uluslararası fon sağlayıcı kuruluşlara göre dağılımı (2020–2024)

Şekil 18'deki fon dağılımı oldukça dengeli görünmektedir; her bir kuruluş toplam desteğin yaklaşık %9,7 ile %10,9'u arasında pay almıştır. Bu durum, üniversitenin araştırma projelerinin çeşitli uluslararası kaynaklardan desteklendiğini ve belirli bir fon sağlayıcıya aşırı bağımlı olmadığını göstermektedir. Avrupa Birliği (EU) %10,91 ile en yüksek payı almıştır. Bu

sonuç, Horizon Europe gibi AB çerçeve programları kapsamında yürütülen projelerin Mersin Üniversitesi'nin uluslararası fon kaynaklı yayın çıktılarında önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir. UK Research & Innovation (UKRI) %10,47 ve National Science Foundation (NSF – ABD) %9,89 da en güçlü destekçiler arasındadır. Alman Araştırma Vakfı (DFG, %10,02), Avusturya Bilim Fonu (FWF, %9,83), İspanyol Hükümeti (%9,76) ve Belçika FNRS (%9,70) gibi Avrupa merkezli fon sağlayıcıların güçlü katkısı dikkat çekmektedir. Bu tablo, Mersin Üniversitesi'nin Avrupa'daki araştırma ekosistemi ile güçlü bağlarını yansıtmaktadır. National Natural Science Foundation of China (NSFC, %9,70) ve Science & Technology Facilities Council (STFC, %10,02) gibi Asya ve İngiltere merkezli kuruluşlardan alınan fonlar, iş birliğinin küresel ölçekte çeşitlendiğini göstermektedir.

Mersin Üniversitesi, uluslararası fon çeşitliliği yüksek bir araştırma profiline sahiptir. Avrupa Birliği ve Avrupa ülkeleri ağırlıklı destekler, üniversitenin AB araştırma alanındaki güçlü entegrasyonunu teyit etmektedir. ABD ve Çin'den alınan fonlar, üniversitenin yalnızca bölgesel değil, küresel düzeyde de rekabetçi bir araştırma aktörü olduğunu göstermektedir. Stratejik olarak, bu dengeli fon dağılımının sürdürülmesi ve özellikle Afrika, Latin Amerika gibi bölgelerden yeni fon kaynaklarının çeşitlendirilmesi, üniversitenin uluslararasılaşma hedeflerine katkı sağlayacaktır.

Mersin Üniversitesi'nin 2020–2024 yılları arasında Web of Science (WoS) dergilerinde yayınlanan makalelerinin Journal Impact Factor (JIF) çeyreklerine göre (Q1–Q4) yıllık dağılımı **Şekil 19.**'deki grafikte gösterilmektedir.

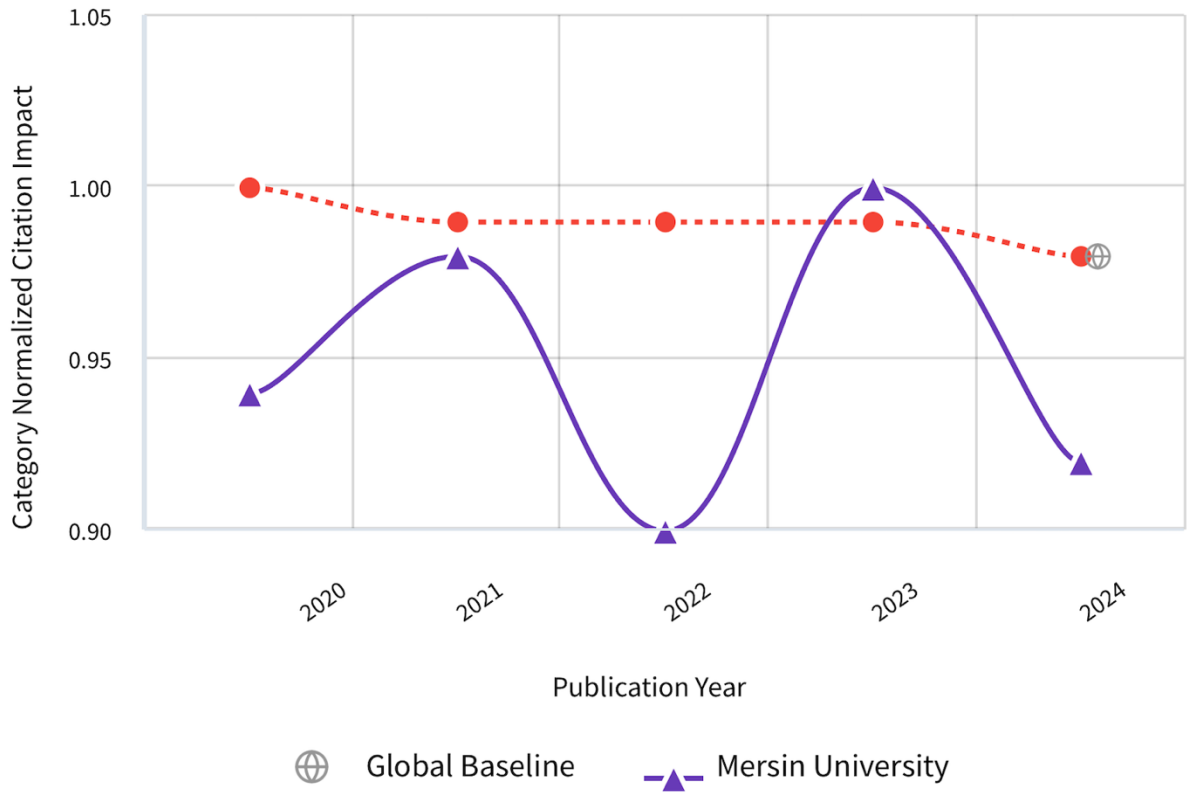
Şekil 19. Mersin Üniversitesi Yayınlarının JIF Çeyreklerine (Q1–Q4) Göre Yıllık Dağılımı (2020–2024)

Şekil 19’a göre en yüksek etki değerine sahip dergilerde (Q1) yayınlanan makaleler, 2020–2021 döneminde durağan seyretmiş, 2022’den itibaren hızlı bir artış göstermiştir. 2024 yılında 225’in üzerinde Q1 yayın sayısına ulaşılmıştır. Bu eğilim, üniversitenin yüksek etki değerli dergilerde görünürlüğünü artırdığını göstermektedir. Q2 yayınları 2020’de 110 civarındayken, 2021’de keskin bir artışla 185’e ulaşmıştır. 2022’de küçük bir düşüş yaşansa da, 2023–2024’te yeniden artarak 200’e yaklaşmıştır. Bu durum, Q2 dergilerinde istikrarlı bir üretim kapasitesini yansıtmaktadır. Q3 yayınları görece daha düşük seviyede kalmıştır (130–160 aralığında). Ancak özellikle 2022 sonrası artış trendine girerek 2024’te 160’ın üzerine çıkmıştır. Bu tablo, üniversitenin orta düzey etki faktörlü dergilerde de istikrarla yayın yaptığını göstermektedir. En düşük etki değerine sahip Q4 dergilerdeki yayın sayısı 2020–2021 döneminde 160 civarındayken, 2022’den itibaren keskin bir düşüş göstermiştir. 2024’te bu sayı

60'ın altına gerilemiştir. Bu düşüş, üniversitenin araştırma stratejisinde düşük etki faktörlü dergilerden yüksek etki faktörlü dergilere yönelimi işaret etmektedir.

Genel eğilim, Q1 ve Q2 dergilerde artış, Q4 dergilerde belirgin azalış yönündedir. Bu tablo, Mersin Üniversitesi'nin yayın politikasında kalite odaklı bir dönüşüm yaşandığını ve araştırmacıların daha yüksek görünürlük sağlayan dergilere yöneldiğini göstermektedir. 2020–2024 dönemi sonunda üniversite, uluslararası bilimsel görünürlüğünü güçlendiren ve atıf etkisini artıracak bir yayın profiline ulaşmıştır.

Aşağıda **Şekil 20**'de verilen grafik, Mersin Üniversitesi'nin yıllar itibarıyla kategorilere göre normalize edilmiş atıf etkisini (Category Normalized Citation Impact, CNCI) göstermektedir. Karşılaştırma için grafikte küresel ortalama (Global Baseline) da yer almaktadır.

Şekil 20. Mersin Üniversitesi'nin yıllara göre normalize edilmiş atıf etkisi (2020–2024)

Global Baseline (kırmızı kesik çizgi) her yıl 1,00 seviyesine yakın seyretmekte olup küresel ortalama düzeyi temsil etmektedir. Mersin Üniversitesi'nin CNCI değeri (mor çizgi) ise 2020–2024 döneminde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2020'de CNCI değeri yaklaşık 0,94 olup küresel ortalamanın altında başlamıştır. 2021'de belirgin bir artışla 0,98'e yükselmiş, küresel

ortalamaya oldukça yaklaşmıştır. Ancak 2022’de keskin bir düşüş yaşanmış ve değer 0,90’a gerilemiştir; bu yıl üniversitenin atıf etkisi küresel ortalamanın belirgin biçimde altında kalmıştır. 2023’te üniversitenin CNCI değeri 1,00 seviyesine ulaşarak küresel ortalama ile eşitlenmiştir. Bu yıl, Mersin Üniversitesi’nin yayınlarının atıf etkisi açısından uluslararası düzeyde rekabetçi konuma geldiğini göstermektedir. 2024’te CNCI tekrar 0,92 seviyesine gerilemiştir. Bu düşüş, atıf etkisinin sürdürülebilirliğinde dalgalanmalar yaşandığını işaret etmektedir. Mersin Üniversitesi’nin CNCI değeri 2020–2024 döneminde küresel ortalama etrafında dalgalanmıştır. Yüksek atıf potansiyeline sahip Q1 dergilerde yayınların artırılması ve uluslararası ortak yazarlık oranının yükseltilmesi, CNCI değerinin istikrarlı biçimde 1,00 seviyesinin üzerine taşınmasına katkı sağlayacaktır.

3.8.Uluslararası Görünürlük

3.8.1. UI GreenMetric World University Rankings-UI GreenMetric

Dünya üniversitelerini “Çevreye Duyarlılık, Enerji ve İklim Değişikliği, Atık, Ulaşım Yönetimi ve Sürdürülebilirlik” konularındaki kararlılığını ölçen ve değerlendiren “UI GreenMetric World University Rankings-UI GreenMetric Dünya Üniversiteler Sıralaması” 2024 yılı sonuçlarına göre Üniversitemiz, dünya üniversiteleri arasında 247. sırada, Türkiye Üniversiteleri arasında ise 20. sırada yer alarak önemli bir başarı elde etmiştir.

3.8.2. The Etki Sıralaması

Üniversitemiz İlk defa başvuru yaptığı THE Etki Sıralaması 2024 yılı sonuçlarına göre dünyadaki 2152 üniversite arasında genel sıralamada 801-1000 aralığında yer almıştır. THE Etki Sıralamasında Üniversitemiz Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden başvuru yaptığı “Eşitsizliklerin Azaltılması” alanında Dünya sıralamasında büyük başarı göstererek 201-300 bandında, “Kaliteli Eğitim” alanında 301-400 bandında, “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği” ile “Sanayi, İnovasyon ve Altyapı” alanlarında 401-600 bandında, “İyi Sağlık ve Refah” alanında 801-1000 bandında yer almıştır.

3.8.3. EduRank

Global ölçekte yükseköğretim kurumlarını değerlendiren bağımsız metrik-tabanlı bir uluslararası derecelendirme kuruluşu olan EduRank’ın 2024 yılı üniversiteler sıralama listesine göre bilimsel yayın ve atıfları içeren araştırma performansı, akademik olmayan tanınırlık ve mezun popülerliği dikkate alınarak oluşturulan listede, Üniversitemiz genel değerlendirmede Türkiye’de 175 üniversite arasında 35., dünyada ise 14.131 üniversite arasından 2070. sırada yer almıştır

Kaynakça (References)

Knight, J. (2004). Internationalization remodeled: Definition, approaches, and rationales. *Journal of Studies in International Education*, 8(1), 5–31. <https://doi.org/10.1177/1028315303260832>

de Wit, H. (2020). Internationalization of higher education: The need for a more ethical and qualitative approach. *Journal of International Students*, 10(1), i–iv. <https://doi.org/10.32674/jis.v10i1.1893>

Aria, M., & Cuccurullo, C. (2017). bibliometrix: An R-tool for comprehensive science mapping analysis. *Journal of Informetrics*, 11(4), 959–975. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2017.08.007>

van Eck, N. J., & Waltman, L. (2010). Software survey: VOSviewer, a computer program for bibliometric mapping. *Scientometrics*, 84(2), 523–538. <https://doi.org/10.1007/s11192-009-0146-3>